

УДК 796.011.3:616.89-008.434-053.4

Піщуліна І.В.¹, Пущина І.В.²

¹ студ. гр. УФКСз – 314м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. пед. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

РОЗВИТОК РУХОВОЇ СФЕРИ ЯК ЧИННИК АКТИВІЗАЦІЇ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ ЗАГАЛЬНИМ НЕДОРОЗВИТКОМ МОВЛЕННЯ

Необхідною умовою гармонійного розвитку дитячого організму, що впливає на формування розумового та психофізіологічного розвитку, є достатня рухова активність. Рухова активність сприятливо впливає на перцептивні, мнемічні та інтелектуальні процеси. Повноцінна рухова активність дитини стимулює мовленнєвий розвиток, що веде до розгортання пізнавальних процесів, розкриття вищих психічних функцій. Рухи впливають не лише на розвиток опорно-рухового апарату, а й активізують роботу кори головного мозку. Недостатній фізичний розвиток і низька фізична підготовленість дошкільників призводить до зниження рухової активності [1].

Однією з найпоширеніших мовленнєвих патологій психофізичного розвитку серед дітей дошкільного віку є загальний недорозвиток мовлення, специфіка якого полягає в системному порушенні всіх компонентів і форм мовлення.

Загальний недорозвиток мовлення дітей дошкільного віку – складне мовленнєве порушення, при якому у дитини з нормальним фізичним слухом та інтелектом порушуються всі мовленнєві компоненти: фонетика, лексика та граматики. Причинами виникнення мовленнєвого недорозвитку є: недостатність в мотиваційній сфері, слабкий розвиток мозкових систем, дефекти зорового сприйняття, ураження мовних центрів, що безпосередньо можуть вплинути на центри рухових функцій [2].

Дослідженнями вчених: Т.Б. Філічева, М.І. Звонарьова, О.М. Мастюкова, Н.С. Жукова, М.К. Шеремет та ін. неодноразово підтверджувався взаємозв'язок мовленнєвого та загального фізичного розвитку.

У дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення розвиток рухової сфери – обов'язковий компонент корекційної програми. Комплексна робота дає можливість покращити розвиток дрібної та загальної моторики, покращити артикуляційну моторну базу, активізувати мозкові центри, які відповідають за планування та контроль мовлення,

Таким чином, розвиток рухової сфери є надзвичайно важливою умовою ефективного формування мовлення у дітей із загальним недорозвитком мовлення. Цілеспрямоване поєднання рухових і мовленнєвих вправ дозволяє не тільки прискорити мовленнєвий розвиток, а й покращити загальну когнітивну і соціальну активність дитини.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Замбровевич-Шадріна С. Рухова активність як основа всебічного розвитку дитини дошкільного віку. *Обрії*. 2016. №1(42). С. 46–48.
2. Трофименко Л.І. Діагностика та корекція загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Навч.-метод. посібник. Київ. Інститут спеціальної педагогіки НАПН України. 2014. 72 с.
3. Пахальчук Н.О., Мируха О.І., Романенко Г.М. Педагогічні умови активізації рухової активності дітей. *Молодий вчений*. 2019. №52 (69.2). С. 72–75.